

A P E L U L

Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România

cu privire la aplicarea corectă a reglementărilor cuprinse în Noile Coduri în interesul ocrotirii efective a dreptului de acces la justiție și pentru realizarea unei justiții efective, în care să triumfe dreptatea bazată pe lege

Luând în examinare materialele, intervențiile și dezbaterile din ședința Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din Romania (în continuare „U.N.B.R.”) privind punerea în aplicare a hotărârilor adoptate de organele profesiei în legătură cu implicarea avocaților în activitatea de cunoaștere, explicare și aplicare corectă a Noilor Coduri, pentru a se evita punerea pe seama noilor reglementări a eșecurilor din activitatea de realizare a justiției,

Consiliul U.N.B.R. a hotărât să dea publicității prezentul

A P E L

adresat autorităților responsabile de luarea măsurilor corespunzătoare pentru crearea condițiilor optime de aplicare corectă a noii legislații în activitatea de zi cu zi a cetățenilor, a instituțiilor și autorităților publice și în activitatea de îndeplinire a justiției.

Este necesar ca aplicarea Noilor Coduri să se facă în limitele legii, astfel încât avocații - parteneri ai justiției - să poată să-și îndeplinească, efectiv și în mod complet, funcțiile procesuale consacrate de noile reglementări procesuale, atât în procedura judiciară civilă cât și în procedura judiciară penală.

Se impune ca în activitatea autorităților să fie înlăturate atitudinile publice ostile și nejustificate la adresa profesiei de avocat, cu consecințe directe asupra drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor care recurg la serviciile profesionale ale avocaților.

Nu se poate concepe ca sistemul judiciar să acționeze astfel încât, în percepția publică, să se resimtă un interes general de a îndepărta pe cetățean, cu orice preț, de la justiția statală, mai ales atunci când acesta este asistat sau reprezentat de avocat.

Dezbaterile din ședința Consiliului U.N.B.R. și consfătuirea de lucru a organului executiv, cu caracter permanent, de conducere a profesiei între Congresele avocaților (Comisia Permanentă a U.N.B.R.) cu decanii unor barouri (Alba, Brașov, Argeș, Constanța), au evidențiat că s-a creat o situație profund anormală, aparent explicată prin aplicarea defectuoasă a procedurii necontencioase de regularizare, potrivit Noului Cod de procedură civilă, a cererilor de chemare în judecată în procesul civil.

Potrivit susținerilor reprezentanților aleși ai profesiei, în cauzele civile inițiate după intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă se înregistrează un număr semnificativ de cazuri de anulare a cererilor de chemare în judecată în procedura de regularizare a cererilor, mai înainte de fixarea primului termen de judecată. S-a apreciat că se procedează discreționar și abuziv și, deși reglementarea nu este o noutate absolută în legislația de procedură civilă română, s-a ajuns la situația blocării incorecte a accesului efectiv al cetățeanului la justiție.

Noua legislație este percepută ca o reglementare ce permite aprecieri discreționare, ceea ce este anormal.

Jurisprudența contradictorie, în bună parte firească, este adesea estompată de abuzuri greu de explicat și de înțeles de către clienții nefamiliarizați încă cu prevederi legale menite a disciplina procesul și, în final, apte să contribuie la soluționarea cu celeritate a procesului. Astfel de abuzuri sunt inacceptabile.

Există situații în care avocații evită să se angajeze în depunerea cererilor în justiție pentru că, inexplicabil sub aspect legal, depunerea dovezii mandatului de avocat determină adesea automat, incorect, anularea cererilor în justiție redactate de avocați, ca expresie a unei atitudini ostile profesiei de avocat !

În contextul aplicării Noilor Coduri, Consiliul U.N.B.R. reafirmă că este important să se pună punct ostilităților nejustificate față de profesia legală de avocat, cu atât mai mult cu cât cauzele care le-au stimulat în timp au fost fie artificiale, fie au încetat să existe.

Noile Coduri nu pot reprezenta un prilej pentru transformarea profesiei de avocat într-o țintă de atac din partea autorităților, a altor profesii legate de activitatea judiciară, de orice natură ar fi acestea.

Politica de confruntare și de manipulare a avocaților, desfășurată cu scopul de a opune avocaților Justiția, în ansamblu sau profesii conexe

sistemului judiciar - cu orice preț și sub orice pretext - fără individualizarea și responsabilizarea celor care greșesc, fie ei avocați, fie magistrați, se dovedește a fi una falimentară. Singurul rezultat al unei astfel de politici de confruntare nu poate fi decât prăbușirea încrederii cetățeanului în Justiție.

Consiliul U.N.B.R. apreciază că situația creată este, în parte, și rezultatul nepregătirii corespunzătoare a cunoașterii și înțelegerii Noilor Coduri de către cei responsabili instituțional în acest sens!

În perspectiva intrării în vigoare, în scurt timp, a Noii legislații penale, față de experiența evocată, Corpul de avocați reiterează realitatea că agenda reformelor din Justiție nu aparține și nu interesează exclusiv Ministerul Justiției sau pe magistrați. Reformele în legislație și în justiție sunt făcute pentru destinarii normelor juridice nou introduse (cetățeni, autorități, alte instituții) și nu pentru confortul/disconfortul sau avantajarea/dezavantajarea celor chemați – legal - să interpreteze și să aplice legea (avocați, magistrați, notari, executori judecătorești, personal auxiliar, experți etc.).

Reformele legislative nu sunt realizate pentru a modifica standardele de conduită ale profesiilor juridice în aplicarea legii. Constantele unei conduite echilibrate în distribuirea dreptății pe bază de lege includ și recunoașterea corectă a rolului și poziției avocaților în procedură, fundamentate pe lege.

Lipsa asumării publice a unei agende minimale pe problemele promovării, explicării și înțelegerii aplicării noilor legi de către întregul spectru al actorilor implicați în activitatea de justiție (judecători, procurori, avocați, notari, executori judecătorești, consilieri juridici, experți etc.) poate crea, în timp, efecte secundare grave, care sunt adesea iremediabile pentru toți cei care își exercită dreptul fundamental de acces la justiție sau dreptul la apărare.

Credem că încă nu este prea târziu pentru ca factorii decidenți, cu responsabilități directe, să caute să realizeze și să întrețină un consens între toți actorii instituționali implicați în aplicarea noilor Coduri precum și o agendă minimală de înțelegere și aplicare a noii legislații, care să fie susținută de Parlament, de factorii politici, în beneficiul celor care ar trebui să cunoască legea și să o aplice efectiv - destinarii legii !

Este necesar să se înțeleagă și să se demonstreze efectiv că identificarea soluțiilor optime pentru aplicarea corectă și coerentă a noii legislații este o opera de durată, care necesită timp. Punerea în aplicare a Noilor coduri nu poate ignora perioada scurtă în care deși noile legi sunt deja adoptate nu se iau, la timp, măsurile potrivite pentru intrarea în vigoare a noilor legi. Nu este permis, chiar și în aceste condiții să se adopte soluții ce reflectă interpretări subiective ale legii noi pentru a se estompa efectele scontate ale noilor reglementări: îmbunătățirea calitativă, substanțială a actului de justiție și o mai bună apărare a intereselor legitime ale cetățenilor implicați într-o procedură judiciară.

Partidele politice, Primul Ministru și Guvernul în ansamblul său, dar și Parlamentul, trebuie să declare și să trateze problema implementării corecte a Noilor coduri ca pe un domeniu prioritar de interes național, care să concentreze

atenția tuturor decidenților investiți prin lege cu responsabilități în domeniul de referință.

În condițiile în care promovarea unor cereri în justiție este condiționată de obținerea și depunerea unor înscrisuri, referințe, avize, certificate, instituțiile publice și autoritățile implicate în aplicarea noilor legi ar trebuie să probeze că noile legi sunt cunoscute și că se acționează în sensul respectării dreptului de acces la justiție fără a condiționa incorect sau a mări nepermis costurile procurării documentațiilor impuse de lege ori a tergiversa nejustificat eliberarea dovezilor necesare pentru exercitarea dreptului la judecată ori a dreptului la apărare, potrivit legii.

Este imperioasă necesitatea alocării de resurse corespunzătoare pentru pregătirea teoretică, adecvată unei înțelegeri și aplicări corecte, nu numai pentru magistrați, dar și pentru avocați. Funcțiile judiciare, de acuzare și de apărare în proces, trebuie tratate de stat în mod legal și sub acest aspect !

Consiliul U.N.B.R. reafirmă faptul că un stat, în care autorităților le este indiferentă calitatea pregătirii apărării calificate și care direcționează resursele privind implementarea noi legislații exclusiv în scopul asigurării calificării corecte a celor care exercită funcția judiciară și funcția acuzatorială, sacrifică securitatea juridică și judiciară a cetățenilor săi, ceea ce este inacceptabil !

Independența avocaților este consolidată și nu mai poate fi pusă la îndoială. Problemele avocaturii se află acum în zona integrității și a responsabilității.

Este momentul să fie lăsate deoparte astfel de jocuri și să nu se permită trecutului să ne țină în loc. Fiecare instituție are rolul și competențele sale.

Servim cu toții interesul public, nu al unei caste profesionale sau al unui grup de interese !

Consiliul U.N.B.R. își reafirmă disponibilitatea de a continua parteneriatele complexe cu Consiliul Superior al Magistraturii, cu magistrații și asociațiile acestora, pentru a accelera îndeplinirea obiectivului comun: aplicarea corectă a legii !

Profesia de avocat este deschisă unei relații corecte, construită pe baze legale, cu magistrații și cu ceilalți profesioniști din sistem, cărora avocații le respectă independența. O relație corectă se bazează însă pe respect reciproc și rostirea adevărului ! Pe aceste baze încercăm să atragem și să catalizăm energii și resurse, pe care profesia de avocat le are, pentru reușita aplicării Noilor Coduri, mai ales în perspectiva intrării în vigoare, în scurt timp, a legislației penale ! Reușita în cunoașterea, înțelegerea și aplicarea corectă a noilor Coduri depinde de noi toți, cu condiția să acționăm convinși că numai împreună reușim !

Adoptat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România în ședința din 29 - 30 iunie 2013.